

Budapestre vonatkozó ujságcikke

712.21

Szerző: Kosztolányi D.

Cím: Boldog délelőtt a Vérmezőn

Forrás: Pesti Napló

Hely

Vérmező

Idő

"1918"

Személy

Bp.

(Hely)

1918. XI. 19.

(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Közp. nyomt.

Boldog délelőtt a Vérmezőn

A Vérmező áldott televényéből, melyet magyar mártírok vére locsolt, mindmáig csak két fekete táblás oszlop nőtt ki a szegény magyarság számára, ezzel a kiáltó felirással: „Warnung!“ A táblán ékes német nyelven — bizonyára a budapestiek iránt való figyelemből, kik mind tudnak magyarul — az olvasható, hogy ide emberfiának tilos belépnie, ez a tér a császári katonaságé, meg az udvari lovászoké, kik reggelenként itt sétáltatják a kövér, cukron hizalt lovakat. A mező egyik sarkán valami katonai raktárféle áll, a császári építmények stílusában, halványsárgára meszeltén, mindig becsukott, fekete-sárga ablaktáblákkal, mellette pedig egy szomorú, köhögős bosnyák posztolt, feltűzött szurronnal. Lenn a mezőn katonákat „képeztek ki“ a közeli és biztos halálra. Évekig néztük ezt a gyönyörű csendéletet. Buda gyermekei pedig sóvárogva bámultak a terre, melyen sűrű fű nőtt, sárga pütypangok aranylottak és néha, mikor a korláton véletlenül beesett a labdájuk, dobogó szívvel arra gondoltak szegénykék, milyen jó labdatér is lehetne egy boldogabb gyermekországban, hol a halál helyett az életre képeznek ki a halandókat. A szuronyos őr azonban oly szigorúan nézett rájuk, hogy hazamentek és éjjel róla álmodtak.

Tisztelettel jelentem, hogy ma délelőtt ezen a téren forradalom játszódott le. A nagy forradalom után egy kis forradalom. Kédes, vértelen és vidám. Tizenegy órakor a napfényes égből le szállt ide — ritka vendég — egy repülőgép, mely

egyenesen a román harcóról jött. Budapest felett már lankadían repült, a hosszú út után, mint egy pille. Az óriás pillének tudniillik elfogyott a benzinje. Ekkor tört ki a gyermekforradalom. Egy pillanat alatt tele lett a tér gyermekekkel. Sok éves száműzetés után, se szó, se beszéd, átugráltak a pöfföm legénykék a korlátkon és forradalmi zsvajjal azonnal birtokba vették a tilalmas teret. Nem riasztotta őket többé a bosnyák őrszem sem, ki azóta valószínűleg valamely boszniai faluban pipál. Alkonyatig hancuroztak itten szabadon, a labda is előkerült, birkozó párok hemperegtek a hosszú fűben. Telán a gyermektanácsot is megalakították ezek a boldog, felszabadult játszadozók. Szüleik — nyugodt budaiak — a rendkívüli eseményre kávéscsöbrökben hozták nekik az uzsonnát. Eddig a főváros sokat vitatkozott azon, kié legyen a mártírok tere. Ma a gyermekek döntöttek, a kicsinyek szabad közlérsasága lefoglalta, az élet vonult be a halál helyére.

A döglött militarizmus csuf mezején cigánykerekeket hánytak és visongtak a kis, nyolc és tíz éves forradalmárok. Szébb halotti tort még nem láttam.

Kosztolányi Dezső.

Fővárosi házinymonda 1918